

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ผลของการใช้โปรแกรมการศึกษานอกระบบโรงเรียนเพื่อพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสราณียธรรม ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน(อสม.) ในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window (Statistical Package for The Science/For Window) Version 16.0 และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากแบบวัดทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสราณียธรรม

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสราณียธรรม

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามการติดตามการใช้ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสราณียธรรม

ตอนที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของการเข้าร่วมโปรแกรมจากแบบประเมินผลการจัดโปรแกรม

เพื่อความสะดวกและการสื่อสารความหมายที่ชัดเจนมากขึ้น ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้อักษรย่อและสัญลักษณ์ เพื่อใช้แทนค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

Mean หมายถึง ค่าเฉลี่ย

SD หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

N หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

F หมายถึง ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์แบบ F-test

t หมายถึง ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์แบบ t-test

df หมายถึง ชั้นองศาแห่งความเป็นอิสระ

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.)

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง จำแนกตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา

สถานภาพ	กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ				
ชาย	1	5.0	-	-
หญิง	19	95.0	20	100.0
รวม	20	100.0	20	100.0
อายุ				
21 – 40 ปี	5	25.0	3	15.0
41 – 60 ปี	9	45.0	11	55.0
60 ปีขึ้นไป	6	30.0	6	30.0
รวม	20	100.0	20	100.0
ระดับการศึกษา				
ประถมศึกษา	6	30.0	5	25.0
มัธยมศึกษาตอนต้น	-	-	4	20.0
มัธยมศึกษาตอนปลาย	11	55.0	10	50.0
ปริญญาตรี	3	15.0	1	5.0
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-	-	-
รวม	20	100.0	20	100.0

จากตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) จำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มควบคุม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 95.0 และเพศชายจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 กลุ่มทดลอง ทั้งหมดเป็นเพศหญิงจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 100.0

จำแนกตามอายุ พบว่า กลุ่มควบคุม ช่วงอายุที่มากที่สุดคือ 41-60 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 45.0 รองลงมาคือ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 30.0 และ 21-40 ปี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 ส่วนกลุ่มทดลอง ช่วงอายุที่มากที่สุดคือ 41-60 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมาคือ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 30.0 และ 21-40 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0

จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า กลุ่มควบคุม ระดับการศึกษาที่มากที่สุดคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 55.0 รองลงมาคือ ระดับประถมศึกษา จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 30.0 และระดับปริญญาตรี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 ส่วนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับสูงกว่าปริญญาตรีไม่มีผู้ตอบแบบสอบถาม กลุ่มทดลอง ระดับการศึกษาที่มากที่สุดคือ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 รองลงมาคือ ระดับประถมศึกษา 5 คน คิดเป็นร้อยละ 25.0 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 และระดับปริญญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 ส่วนระดับสูงกว่าปริญญาตรีไม่มีผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนจากแบบวัดทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสารานิยธรรม

ตารางที่ 4.2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสารานิยธรรมก่อนการทดลองของกลุ่มควบคุม

ทักษะด้านต่างๆ	N = 20		
	Mean	SD	ระดับทักษะ
ทักษะด้านเมตตากายกรรม	23.45	4.01	ปานกลาง
ทักษะด้านเมตตาวจีกรรม	21.65	3.54	ปานกลาง
ทักษะด้านเมตตามโนกรรม	23.40	3.94	ปานกลาง
ทักษะด้านสาธารณโภคี	21.35	3.90	ปานกลาง
ทักษะด้านศีลสามัญญตา	22.90	4.42	ปานกลาง
ทักษะด้านทิวฐีสามัญญตา	21.50	3.79	ปานกลาง
รวม	22.38	3.93	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสารานิยธรรมก่อนการทดลองของกลุ่มควบคุม พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) มีค่าเฉลี่ยทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสารานิยธรรมในด้านรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 22.38 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะด้านเมตตากายกรรม ($Mean = 23.45$) อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ทักษะด้านเมตตามโนกรรม ($Mean = 23.40$) อยู่ในระดับปานกลาง และทักษะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะด้านสาธารณโภคี ($Mean = 21.35$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.3 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสราณียธรรมก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง

ทักษะด้านต่างๆ	N = 20		
	Mean	SD	ระดับทักษะ
ทักษะด้านเมตตากายกรรม	22.10	3.55	ปานกลาง
ทักษะด้านเมตตาวจีกรรม	20.90	3.02	ปานกลาง
ทักษะด้านเมตตามโนกรรม	22.70	3.15	ปานกลาง
ทักษะด้านสาธารณโภคี	20.55	3.56	ปานกลาง
ทักษะด้านศีลสามัญญตา	21.00	3.83	ปานกลาง
ทักษะด้านทวิฏฐิสามัญญตา	21.25	3.48	ปานกลาง
รวม	21.42	3.43	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสราณียธรรมก่อนการทดลองของกลุ่มทดลอง พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) มีค่าเฉลี่ยทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสราณียธรรมในด้านรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 21.42 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะด้านเมตตามโนกรรม ($Mean = 22.70$) อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ทักษะด้านเมตตากายกรรม ($Mean = 22.10$) อยู่ในระดับปานกลาง และทักษะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะด้านสาธารณโภคี ($Mean = 20.55$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสารานียธรรมหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม

ทักษะด้านต่าง ๆ	N = 20		
	Mean	SD	ระดับทักษะ
ทักษะด้านเมตตากายกรรม	22.65	3.82	ปานกลาง
ทักษะด้านเมตตาวจีกรรม	21.15	3.51	ปานกลาง
ทักษะด้านเมตตามโนกรรม	22.50	4.03	ปานกลาง
ทักษะด้านสาธารณโภคี	21.05	3.58	ปานกลาง
ทักษะด้านศีลสามัญญตา	22.30	4.11	ปานกลาง
ทักษะด้านทิวฐีสามัญญตา	21.10	3.13	ปานกลาง
รวม	21.79	3.70	ปานกลาง

จากตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสารานียธรรมหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) มีค่าเฉลี่ยทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสารานียธรรมในด้านรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเท่ากับ 21.79 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะด้านเมตตากายกรรม ($Mean = 22.65$) อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ ทักษะด้านเมตตามโนกรรม ($Mean = 22.50$) อยู่ในระดับปานกลาง และทักษะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะด้านสาธารณโภคี ($Mean = 21.05$) อยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสราณียธรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

ทักษะด้านต่าง ๆ	N = 20		
	Mean	SD	ระดับทักษะ
ทักษะด้านเมตตากายกรรม	32.15	2.70	มากที่สุด
ทักษะด้านเมตตาวจีกรรม	31.70	2.79	มากที่สุด
ทักษะด้านเมตตามโนกรรม	32.25	2.61	มากที่สุด
ทักษะด้านสาธารณโภคี	32.05	2.84	มากที่สุด
ทักษะด้านศีลสามัญญา	32.25	2.99	มากที่สุด
ทักษะด้านทิวฐีสามัญญา	31.70	3.40	มากที่สุด
รวม	32.02	2.89	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสราณียธรรมหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) มีค่าเฉลี่ยทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสราณียธรรมในด้านรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเท่ากับ 32.02 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะด้านเมตตามโนกรรม ($Mean = 32.25$) และทักษะด้านศีลสามัญญา ($Mean = 32.25$) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ทักษะด้านเมตตากายกรรม ($Mean = 32.15$) อยู่ในระดับมากที่สุด และทักษะที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ทักษะด้านเมตตาวจีกรรม ($Mean = 31.70$) และ ทักษะด้านทิวฐีสามัญญา ($Mean = 31.70$) อยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสารานุกรม

ตารางที่ 4.6 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสารานุกรมก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองจำแนกรายด้าน

ทักษะด้านต่างๆ	ก่อนการทดลอง				t	p
	กลุ่มควบคุม		กลุ่มทดลอง			
	Mean	SD	Mean	SD		
ทักษะด้านเมตตากายกรรม	23.45	4.01	22.10	3.55	1.128	.267
ทักษะด้านเมตตาวจีกรรม	21.65	3.54	20.90	3.02	.720	.476
ทักษะด้านเมตตามโนกรรม	23.40	3.94	22.70	3.15	.621	.538
ทักษะด้านสาธารณโภคี	21.35	3.90	20.55	3.56	.678	.502
ทักษะด้านศีลสามัญญา	22.90	4.42	21.00	3.83	1.453	.154
ทักษะด้านทฎฐีสามัญญา	21.50	3.79	21.25	3.48	.217	.829
รวม	22.38	3.93	21.42	3.43	1.070	.291

* $p < .05$

จากตารางที่ 4.6 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสารานุกรมก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองในด้านรวม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน

ตารางที่ 4.7 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสารานีย-
ธรรมก่อนของกลุ่มควบคุม ก่อนการทดลองและหลังการทดลองจำแนกราย
ด้าน

ทักษะด้านต่างๆ	กลุ่มควบคุม				t	p
	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง			
	Mean	SD	Mean	SD		
ทักษะด้านเมตตากายกรรม	23.45	4.01	22.65	3.82	.647	.522
ทักษะด้านเมตตาวจีกรรม	21.65	3.54	21.15	3.51	.448	.657
ทักษะด้านเมตตามโนกรรม	23.40	3.94	22.50	4.03	.714	.480
ทักษะด้านสาธารณโภคี	21.35	3.90	21.05	3.58	.254	.801
ทักษะด้านศีลสามัญญตา	22.90	4.42	22.30	4.11	.445	.659
ทักษะด้านทิวฐีสามัญญตา	21.50	3.79	21.10	3.13	.364	.718
รวม	22.38	3.93	21.79	3.70	.602	.551

* $p < .05$

จากตารางที่ 4.7 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสารานียธรรมของกลุ่มควบคุม ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองในด้านรวม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน

ตารางที่ 4.8 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสารานิย-
 ธรรมก่อนของกลุ่มทดลอง ก่อนการทดลองและหลังการทดลองจำแนกราย
 ด้าน

ทักษะด้านต่าง ๆ	กลุ่มทดลอง				t	p
	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง			
	Mean	SD	Mean	SD		
ทักษะด้านเมตตากายกรรม	22.10	3.55	32.15	2.70	-10.072*	.00
ทักษะด้านเมตตาวจีกรรม	20.90	3.02	31.70	2.79	-11.732*	.00
ทักษะด้านเมตตามโนกรรม	22.70	3.15	32.25	2.61	-10.440*	.00
ทักษะด้านสาธารณโภคี	20.55	3.56	32.05	2.84	-11.295*	.00
ทักษะด้านศีลสามัญญตา	21.00	3.83	32.25	2.99	-10.364*	.00
ทักษะด้านทิวฐีสามัญญตา	21.25	3.48	31.70	3.40	-9.603*	.00
รวม	21.42	3.43	32.02	12.89	-14.445*	.00

* $p < .05$

จากตารางที่ 4.8 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสารานิยธรรมของกลุ่มทดลอง ระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลองในด้านรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน

ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสารานิยธรรมหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองจำแนกรายด้าน

แหล่งของความแปรปรวน	df	Adjusted SS	Adjusted MS	F	p
ทักษะด้านเมตตากายกรรม	1	975.360	975.360	110.032*	.00
ภายในกลุ่ม	37	327.980	8.864		
รวม	38	1303.340			
ทักษะด้านเมตตาวจีกรรม	1	1190.182	1190.182	179.844*	.00
ภายในกลุ่ม	37	244.861	6.618		
รวม	38	1435.043			
ทักษะด้านเมตตามโนกรรม	1	1017.404	1017.404	129.539*	.00
ภายในกลุ่ม	37	290.600	7.854		
รวม	38	1308.004			
ทักษะด้านสาธารณโภคี	1	1229.982	1229.982	121.218*	.00
ภายในกลุ่ม	37	375.434	10.147		
รวม	38	1605.416			
ทักษะด้านศีลสามัญญตา	1	1094.207	1094.207	107.792*	.00
ภายในกลุ่ม	37	375.591	10.151		
รวม	38	1469.798			
ทักษะด้านทิวฐีสามัญญตา	1	1140.441	1140.441	121.669*	.00
ภายในกลุ่ม	37	346.813	9.373		
รวม	38	1487.254			
ด้านรวม	1	40203.089	40203.089	237.359*	.00
ภายในกลุ่ม	37	6266.931	169.377		
รวม	38	46470.020			

* $p < .05$

จากตารางที่ 4.9 แสดงการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสาราณียธรรมหลังการทดลองด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง พบว่า เมื่อปรับความแตกต่างเนื่องจากความแตกต่างของทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสาราณียธรรมออกแล้ว ค่าเฉลี่ยทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสาราณียธรรมหลังการทดลอง ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองในด้านรวม พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ข้อคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามการติดตามการใช้ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสารานียธรรม

ข้อคำตอบที่ได้จากแบบสอบถามการติดตามการใช้ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสารานียธรรม ซึ่งอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) กลุ่มทดลอง จำนวน 20 คน ได้ทำการตอบแบบสอบถามในวันที่ 25 สิงหาคม 2551 และผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อคำตอบแยกตามข้อคำถาม ดังนี้

คำถามข้อที่ 1 หลังจากที่ท่านเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสารานียธรรมแล้ว ท่านได้สนับสนุนช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานหรือไม่ อย่างไรบ้าง

หลังจากเข้าร่วมโปรแกรม อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการทำงาน โดยให้การสนับสนุนเพื่อนร่วมงานอย่างเต็มกำลังกาย เกื้อกูลซึ่งกันและกัน สามารถทำงานเป็นหมู่คณะได้ดียิ่งขึ้น เห็นได้จากคำกล่าวของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ที่ว่า

“หลังจากที่เข้าร่วมกิจกรรม เราให้ความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงาน ไม่ว่าช่วยเหลือเพื่อนสนับสนุนเพื่อน ร่วมงานตลอด มีงานอะไรก็ช่วยกันทำ”

“เราได้ทักษะในการอยู่ร่วมกัน และช่วยเหลือและทำงานร่วมกันอย่างมีความสุขตามหลักสารานียธรรม นำมาใช้ในการทำงานของเราเป็นหมู่คณะได้ดีขึ้นกว่าเดิม ”

คำถามข้อที่ 2 หลังจากที่ท่านเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสารานียธรรมแล้ว ท่านได้ใช้คำพูดด้านบวกกับเพื่อนร่วมงานหรือไม่ อย่างไรบ้าง

หลังจากเข้าร่วมโปรแกรม อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการทำงาน โดยใช้คำพูดด้านบวกมากขึ้น เช่น พูดให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน ไม่นินทาว่าร้าย ใช้คำพูดที่อ่อนหวานไพเราะ พูดในสิ่งที่เป็นประโยชน์ พูดโน้มน้าวให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะในการทำงานร่วมกัน ดังคำกล่าวของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ที่ว่า

“ได้ใช้คำพูดที่ไพเราะชักชวนเพื่อนๆ ให้เกิดความสามัคคีในหมู่คณะ พูดโน้มน้าวจิตใจให้เพื่อนๆ กล้าคิด กล้าแสดงออก แสดงความคิดเห็นร่วมกัน เพื่อการทำงานในหมู่คณะที่ประสบความสำเร็จต่อไป”

“ฉันสามารถพูดสนทนากับเพื่อนร่วมงานได้มากขึ้น และรู้จักพูดชมเชยเวลาเพื่อนร่วมงานทำงานในสิ่งที่น่ายินดีและสามารถพูดควบคุมอารมณ์ได้เวลามีปัญหาเกิดขึ้นกับเพื่อนร่วมงานและไม่นิินทาวว่าร้ายเพื่อนร่วมงานทั้งต่อหน้าและลับหลัง”

คำถามข้อที่ 3 หลังจากที่ท่านเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสราณียธรรมแล้ว ท่านคิดและมีทัศนคติกับเพื่อนร่วมงานอย่างไรบ้าง

หลังจากเข้าร่วมโปรแกรม อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการทำงาน โดยมีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ดีขึ้น คิดดีทำดีกับเพื่อนร่วมงาน มองเพื่อนร่วมงานในแง่ดีมากขึ้น มีความคิดเห็นที่จะพัฒนางานร่วมกัน ดังคำกล่าวของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ที่ว่า

“ร่วมแรงร่วมใจกันกับเพื่อนร่วมงานในการทำงานเป็นหมู่คณะ เป็นการระดมความคิดสร้างสรรค์ในสิ่งที่ดีให้กับตนเองและผู้อื่น โดยมีความอดทน รู้เขา รู้เรา และพร้อมกันระดมความคิด แก้ปัญหาในกลุ่มตนเองได้”

“หลังจากเข้าร่วมกิจกรรมแล้ว ทำให้มีความรู้สึกที่ดีต่อกัน มีความคิดที่จะพัฒนางานร่วมกันให้เกิดผลสำเร็จให้มากที่สุด มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีความสามัคคีในหมู่คณะ เพื่อนำไปสู่ผลงานที่ดีมีคุณภาพให้เกิดประโยชน์สูงสุด”

“มีความปรารถนาดีต่อเพื่อนร่วมงานและให้อภัยเพื่อน อสม. เมื่อเขาทำงานผิดพลาดและไว้วางใจเพื่อนร่วมงานและสามารถยอมรับกันในด้านด้านความรู้ ความชำนาญ และความสามารถของเพื่อน อสม. ด้วยกัน และไม่คิดอิจฉาริษยาเพื่อน อสม. เมื่อเขาได้รับคำชม และให้โอกาสเพื่อน อสม. ในการทำงานร่วมกันเสมอ”

คำถามข้อที่ 4 หลังจากที่ท่านเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสราณียธรรมแล้ว ท่านได้แบ่งปันสิ่งของให้แก่เพื่อนร่วมงานบ้างหรือไม่ อย่างไรบ้าง

หลังจากเข้าร่วมโปรแกรม อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการทำงาน โดยมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่มากขึ้น มีการช่วยเหลือแบ่งปันกันในด้านของสิ่งของ กำลังกาย กำลังใจ ให้แก่เพื่อนร่วมงานด้วยกันมากขึ้น เห็นได้จากคำกล่าวของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ที่ว่า

“เราได้แบ่งปันความคิด และการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อเป็นประโยชน์ต่อสาธารณะที่จำเป็นอย่างยิ่งที่เราจะต้องช่วยกันทำสิ่งเหล่านั้น เพื่อมาแก้ไขปัญหาในชุมชนของเราให้เข้มแข็งต่อไป”

“เราร่วมกันทำงาน ช่วยเหลือกันทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นสิ่งของ ก็แบ่งกันใช้ และแบ่งงานกันทำ และความสุขให้แก่เพื่อน อสม. ด้วยกัน”

“เสียสละประโยชน์ส่วนตน เพื่อประโยชน์ส่วนรวมของ อสม. และไม่เอารัดเอาเปรียบเพื่อน อสม. ด้วยกัน มีความเดือดร้อนยินดีให้ความช่วยเหลือเพื่อนๆ เสมอ”

คำถามข้อที่ 5 หลังจากที่ท่านเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสาราณียธรรมแล้ว ท่านได้ปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และเคารพในสิทธิเสรีภาพของเพื่อนร่วมงานหรือไม่ อย่างไรบ้าง

หลังจากเข้าร่วมโปรแกรม อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการทำงาน โดยสามารถปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ และเคารพในสิทธิเสรีภาพของเพื่อนร่วมงานได้เป็นอย่างดี เห็นได้จากคำกล่าวของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ที่ว่า

“เวลาเราทำงานก็ได้ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เราตั้งไว้ เคารพในสิทธิของเพื่อนร่วมงานทุกคน ให้โอกาส ไม่ก้าวก่ายในการทำงานของเพื่อน มีแต่คอยช่วยเหลือเพื่อน แนะนำเพื่อนในสิ่งที่ถูกต้อง”

“เคารพสิทธิเสรีภาพของเพื่อนร่วมงานมากขึ้น เราจะไม่ก้าวก่ายสิทธิส่วนบุคคลของเขา และเคารพกฎกติกา และมารยาทในการทำงานร่วมกัน”

“ได้ปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับ หรือวินัยของ อสม. ในชุมชน และเคารพสิทธิเสรีภาพของ อสม. ด้วยกัน ไม่ก้าวก่ายหน้าที่ของกันและกัน ไม่แสดงอำนาจบาตรใหญ่ใน อสม. ด้วยกัน ในชุมชน”

คำถามข้อที่ 6 หลังจากที่ท่านเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสาราณียธรรมแล้ว ท่านได้ปรับมุมมองในการทำงาน มีความคิดเห็นในสิ่งที่ตรงกันยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงานหรือไม่ อย่างไรบ้าง

หลังจากเข้าร่วมโปรแกรม อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการทำงาน โดยมีมุมมองในการทำงานกับเพื่อนร่วมงานดีขึ้น สามารถมี

ความคิดเห็นในสิ่งที่ตรงกัน และยอมรับฟังความคิดเห็นของเพื่อนร่วมงาน และสามารถนำไปปรับใช้ในการทำงานได้เป็นอย่างดี ดังจะเห็นได้จากคำกล่าวของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ที่ว่า

“ได้ปรับมุมมองในการทำงาน ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่นมากขึ้น และเพื่อนร่วมงานก็ยอมรับในความคิดเห็นของเราเช่นกัน ทำให้ไม่มีปัญหาในการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดีมากกว่าเดิม”

“หลังจากที่ร่วมกิจกรรมรู้สึกว่าการที่เราอยู่ด้วยกัน ทำงานด้วยกันนั้น ความคิดเห็นต่างๆ เราก็เหมือนกัน เคารพในสิทธิ และยอมรับการแสดงความคิดเห็นของเพื่อนด้วย งานก็จะสำเร็จไปด้วยดี”

“ปรับเปลี่ยนการทำงาน ยอมรับฟังความคิดเห็นจากผู้อื่น ให้คนอื่นได้แสดงความคิดเห็นบ้าง นำความคิดเห็นของหลายๆ คนมาร่วมกัน และช่วยกันสรุปความคิดเห็นในสิ่งที่ตรงกัน เพื่อให้เกิดผลดี และบรรลุตามความมุ่งหวังที่วางเอาไว้”

จากประเด็นข้อคำถามทั้ง 6 ข้อดังกล่าว จะเห็นว่าอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ที่เข้าร่วมโปรแกรมตลอดระยะเวลา 3 วัน และช่วงการใช้ชีวิตปกติตลอดระยะเวลา 1 เดือน สามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสาราณียธรรมของตนเองในการทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานได้เป็นอย่างดีในทุกๆ ด้าน แม้ว่าในระยะหลังที่เข้าร่วมโปรแกรม 3 วัน จากการที่ผู้วิจัยสังเกตและสัมภาษณ์ มีอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) บางคนยังมองภาพไม่ออกว่าสิ่งที่ตนเองได้รับในวันที่เข้าร่วมโปรแกรมคืออะไรและสามารถนำไปใช้ได้อย่างไร แต่เมื่อได้ออกไปใช้ชีวิตในการทำงานตลอดระยะเวลา 1 เดือน จึงมีความเข้าใจในการนำทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสาราณียธรรมทั้ง 6 ด้านไปปรับใช้ในการทำงานจริง สามารถทำให้อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) พัฒนาและมีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นตามหลักสาราณียธรรมเพิ่มมากขึ้น

ตอนที่ 5 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของการเข้าร่วมโปรแกรม
จากแบบประเมินผลการจัดโปรแกรม

ตารางที่ 4.10 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของการเข้าร่วม
โปรแกรมจากแบบประเมินผลการจัดโปรแกรม

ปัจจัยที่ประเมิน	N = 20		ระดับความ พึงพอใจ
	Mean	SD	
ด้านโปรแกรมและวิทยากร			
1. เนื้อหาสาระของโปรแกรมสอดคล้องกับความต้องการของท่าน	4.80	.41	มากที่สุด
2. เนื้อหาสาระของโปรแกรมสอดคล้องกับการนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง	4.75	.44	มากที่สุด
3. เนื้อหาสาระของโปรแกรมมีความง่ายต่อความเข้าใจ	4.70	.57	มากที่สุด
4. วิทยากรมีความรอบรู้และสามารถถ่ายทอดความรู้ได้ดี	4.80	.41	มากที่สุด
5. วิทยากรสามารถอธิบายให้ท่านมีความเข้าใจในหลักสารานุกรม และการนำไปปฏิบัติได้จริง	4.75	.44	มากที่สุด
รวม	4.76	.31	มากที่สุด
ด้านการเข้าร่วมโปรแกรม (ปฏิบัติ)			
6. ความเหมาะสมของกิจกรรม	4.50	.51	มากที่สุด
7. เทคนิคและวิธีการจัดกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.55	.51	มากที่สุด
8. กิจกรรมเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นสำคัญ	4.50	.61	มากที่สุด
9. ผลจากการเข้าร่วมกิจกรรมสามารถนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อชีวิต จริง	4.65	.49	มากที่สุด
รวม	4.55	.40	มากที่สุด
ด้านการจัดการ			
10. สื่อและอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมมีความน่าสนใจ และเหมาะสม	4.45	.51	มากที่สุด
11. เวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.50	.61	มากที่สุด
12. จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความเหมาะสม	4.55	.60	มากที่สุด
13. ความพึงพอใจต่อโปรแกรมในภาพรวม	4.55	.51	มากที่สุด
รวม	4.51	.48	มากที่สุด
รวมทุกด้าน	4.62	.35	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความพึงพอใจของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ของการเข้าร่วมโปรแกรมจากแบบประเมินผลการจัดโปรแกรม พบว่า อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) มีความพึงพอใจเฉลี่ยในด้านรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($Mean = 4.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ความพึงพอใจเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านโปรแกรมและวิทยากร ($Mean = 4.76$) อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการเข้าร่วมโปรแกรม (ปฏิบัติ) ($Mean = 4.55$) อยู่ในระดับมากที่สุด และความพึงพอใจเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการจัดการ ($Mean = 4.51$) อยู่ในระดับมากที่สุด